

Kohtuasi C-562/23

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

11. september 2023

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Upravno sodišče Republike Slovenije (Sloveenia Vabariigi halduskohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

24. august 2023

Kaebaja:

T-2 družba za ustvarjanje, razvoj in trženje elektronskih komunikacij in opreme d.o.o.

Vastustaja:

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije.

Põhikohtuasja ese

Kaebus Upravno sodišče'le (halduskohus), millega taotletakse raadiosageduste eraldamise otsuse kehtivuse pikendamise taotluse tagasilükkamise otsuse tühistamist; Euroopa elektroonilise side seadustik; õigusliku regultsiooni prognoositavus õiguste omanike jaoks; liidu õiguse sätte selge, täpne ja tingimusteta laad; liidu õiguse sätete vahetu kohaldatavus.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Liidu õiguse tõlgendamine; ELTL artikkel 267

Eelotsuse küsimused

1. Kas Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik] artikli 49 lõiked 1 ja 2 on selged, tingimusteta ja piisavalt täpsed, et üksikisikud saaksid neile tugineda riigisisestes haldusasutustes ja riigisisestes kohtutes toimuvates menetlustes?
2. Kas Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi artikli 49 lõikeid 1 ja 2 tuleb kohaldada ka nende raadiosageduste kasutamise individuaalsete õiguste pikendamisele, mis anti enne Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi jõustumist, ja millised on üldised kriteeriumid, mida sellisel juhul kohaldatakse, et otsustada, kas individuaalset õigust tuleb pikendada?
3. Kui vastus teisele küsimusele on eitav, siis kas loadirektiivi [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta] kehtivusaja jooksul antud raadiosageduste kasutamise individuaalsete õiguste sobiva kestuse hindamiseks ja seega nende pikendamise võimalikkuse suhtes tuleb kohaldada loadirektiivi artikli 5 lõiget 2 või loadirektiivi artikli 5 lõike 2 neljandat lõiku [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiviga 2009/140/EÜ, millega muudetakse direktiive 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta, 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta ning 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta] muudetud redaktsioonis ja kas need sätted on selleks piisavalt selged, tingimusteta ja täpsed, et nende alusel oleks võimalik hinnata, kas raadiosageduste kasutamise individuaalse õiguse kestus on asjakohane?
4. Kui vastus kolmandale küsimusele on jaatav, siis milliseid kriteeriume tuleb kohaldada, et hinnata raadiosageduste kasutamise individuaalse õiguse kestuse või selle pikendamise kohustuse asjakohasust?
5. Kui vastus esimesele, teisele või kolmandale küsimusele on jaatav, siis kas pikendamise üle otsustamisel tuleb arvesse võtta asjaolu, et selle kasutusõiguse lõppemise ajal kehtinud riigisiseste õigusnormidega oli pikendamise võimalus üle 15 aasta sõnaselgelt välistatud?

Viidatud Euroopa Liidu õiguse sätted

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv), eelkõige artikkel 5;

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/140/EÜ, millega muudetakse direktiive 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta, 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta ning 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv), eelkõige artikkel 3;

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik, eelkõige artikkel 49, artikli 50 lõige 1 ja artikkel 124.

Viidatud riigisisese õiguse sätted

Sloveenia Vabariigi põhiseaduse artikkel 155 sätestab järgmist:

„Seadustel, muudel üldkohaldatavatel õigusnormidel ja -aktidel ei saa olla tagasiulatuvat jõudu. Ainult seadusega võib sätestada, et teatavatel selle erisätetel on tagasiulatuva jõud, kui seda nõuavad avalikud huvid ja kui see ei mõjuta juba omandatud õigusi“.

Zakon o elektronskih komunikacijah [elektroonilise side seadus] (ZEKom)

ZEKomi artikkel 50 sätestab järgmist:

„(1) Raadiosageduste eraldamise otsuse teeb amet kindlaksmääratud ajavahemikuks, nimelt maksimaalselt 15 aastaks, välja arvatud selliste raadiosageduste eraldamine, mis on ette nähtud mobiilse raadioside teenuste osutamiseks lennuliikluse teenindamisel ja mereraadioside tagamisel.

[...]“.

ZEKom artikkel 51 sätestab järgmist:

„Raadiosageduste eraldamise otsuse kehtivusaega võib selle omaniku taotlusel pikendada, kui on täidetud kõik tingimused, mis on selle kehtivusaja lõppemise ajal ette nähtud nende raadiosageduste kasutamiseks“.

Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1), mis hakkas ZEKom i asemel kehtima 15. jaanuaril 2013 ja jäi kehtima kuni 9. novembrini 2022, sest 10. novembril 2022 jõustus Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2), millega Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiiv võeti riigisisesse õigusesse üle.

ZEKom-1 artikli 53 lõikes 1 oli sätestatud järgmist:

„Raadiosageduste eraldamise otsuse annab amet välja kindlaksmääratud ajaks, pidades kinni investeringute amortiseerimiseks vajalikust asjakohasest ajavahemikust ja igal juhul maksimaalselt 15 aastaks, välja arvatud selliste

raadiosageduste eraldamise puhul, mis on ette nähtud mobiilse raadioside teenuste osutamiseks lennuliikluse teenindamisel ja mereraadioside tagamisel“.

Eespool nimetatud seaduse artikli 54 lõiked 1, 5 ja 6 sätestasid järgmist:

„(1) Raadiosageduste eraldamise otsuse kehtivusaega, välja arvatud raadiosageduste eraldamise otsuste puhul, mille eesmärk on tagada lõppkasutajatele üldkasutatavate sideteenuste osutamine, võib selle omaniku taotlusel pikendada, kui on täidetud kõik tingimused, mis on ette nähtud nende raadiosageduste kasutamise kehtivusaja lõppemise ajal, ning võttes arvesse ka käesoleva seaduse artiklites 194, 195, 196 ja 197 sätestatud eesmärgi.“

[...]

(5) Kui pikendatakse, teeb amet uue otsuse raadiosageduste eraldamise kohta.

(6) Raadiosageduste määramise otsuse kehtivust, mis on mõeldud raadioseadmete mõõtmise, sertifitseerimise ja muu kontrollimise vajaduste rahuldamiseks, samuti avalike ürituste jaoks mõeldud raadiosageduste määramise otsuse kehtivust ei tohi pikendada.“

ZEKom-1 artiklis 240 oli sätestatud, et ZEKomi alusel tehtud otsuseid võib muuta, tühistada või kehtetuks tunnistada ZEKom-1-s sätestatud alustel ja korras.

ZEKom-2 artiklis 307 on aga sätestatud, et ZEKom-1 alusel tehtud otsuseid, mis käsitlevad tähtaegu, mis ei olnud ZEKom-2 jõustumise ajal veel lõppenud, võib muuta, tühistada või kehtetuks tunnistada viimati nimetatud seaduses sätestatud alustel ja korras.

Asjaolude ja põhikohtuasja lühikokkuvõte

- 1 Äriühing T-2 d.o.o. [T-2 elektroonilise side ja vastavate seadmete väljatöötamise, täiustamise ja turustamisega tegelev aktsiaselts], tänane kaebaja, oli järgmiste raadiosageduste kasutamise individuaalse õiguse omanik: 1935 MHz kuni 1950 MHz ja koos 2125 MHz kuni 2140 MHz ja 1910 MHz kuni 1915 MHz, mis eraldati talle ajavahemikuks 21. septembrist 2006 kuni 21. septembrini 2021 otsusega, mille eesmärk oli tagada lõppkasutajatele üldkasutatavad sideteenused (edaspidi „raadiosageduste eraldamise otsus“). 20. augusti 2021. aasta avalduses taotles kaebaja raadiosageduste eraldamise otsuse kehtivuse pikendamist selles osas, mis puudutab duplekssageduste paari 1935 MHz kuni 1950 MHz ja 2125 MHz kuni 1950 MHz.
- 2 1. oktoobril 2021 lükkas Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije [Sloveenia Vabariigi sidevõrkude ja -teenuste amet], praegune vastustaja, raadiosageduste eraldamise otsuse pikendamise taotluse tagasi põhjendusega, et vastavalt ZEKom-1-le ei ole võimalik pikendada lõppkasutajatele sideteenuste tagamiseks mõeldud raadiosageduste eraldamise

otsuse kehtivust kauemaks kui 15 aastaks. Vastustaja on seisukohal, et Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi artikli 49 sätet, millele kaebaja tugineb, ei saa kohaldada pikendamise üle otsustamisel, kuna see ei ole õiguslikult täielik. See säte kujutab endast osaliselt lahtist sätet, kuna seda tuleb täiendada konkreetse sisuga, ning jätab liikmesriikidele ka kaalutusõiguse selle ülevõtmise osas riigisisesele õigusele. Sloveenia Vabariik on näiteks otsustanud, et ta ei võta Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi artikli 49 lõiget 2 üldse üle uude õigusesse, vaid on juba algselt näinud ette 20-aastase õiguste tähtaja.

- 3 Vastustaja väidab, et Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi artikli 49 kohaselt ei ole raadiosageduste spektri kasutusõiguste selline automaatne pikendamine, nagu pakub kaebaja, lubatud. Lisaks on individuaalsete [kasutusõiguste] kehtivusaja pikendamine Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi artikli 49 lõike 3 kohaselt, et tagada 20-aastane õigusliku regulatsiooni prognoositavus, ette nähtud ainult selle direktiiviga esimest korda. See tähendab siiski, et pikendamistingimused peavad olema teada juba raadiosageduste kasutusõiguste eraldamise ajal. Kõnealuste raadiosageduste eraldamisel 2006. aastal ei olnud nende tingimuste täitmine nõutav.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 4 Kaebaja esitas kohtusse kaebuse nõudega tühistada otsus, millega vastustaja lükkas tagasi tema taotluse raadiosageduste eraldamise otsuse kehtivuse pikendamiseks. Kaebuses väidetakse, et vastustaja oleks pidanud Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi artikli 49 lõike 2 kohaselt võimaldama raadiosageduste eraldamise otsuste puhul, mille kehtivusaeg on määratud 15 aastaks, enne nende kehtivusaja lõppemist nende pikendamist veel viie aasta võrra, kuna ZEKom-1-s sisalduvad eeskirjad on selgelt vastuolus Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiiviga. Tema arvates on selle direktiivi artikli 49 lõige 2 selge, täpne ja tingimusteta säte, mistõttu on see vahetult kohaldatav ja tõhus. Selle sätte eesmärk on tagada õiguskindlus olemasolevate õiguste omanike kasuks ja õigusliku regulatsiooni prognoositavus vähemalt 20 aastaks. Selles märgitakse, et sel põhjusel on reguleeriv asutus kohustatud juhul, kui õigused on eraldatud 15 aastaks, algatama uuendamismenetluse vähemalt kaks aastat enne kehtivuse lõppemist. Kaebaja juhib tähelepanu sellele, et Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiiv on Sloveenia Vabariigile siduv alates selle avaldamise päevast Euroopa Liidu Teatajas, st alates 2018. aasta detsembrist. Lisaks väidab ta, et see direktiiv ei piira artikli 49 lõike 2 kohaldamist üksnes nende raadiosageduste kasutamise individuaalsete õiguste pikendamisega, mis anti pärast selle direktiivi jõustumist, vaid seda kohaldatakse ka nende õiguste suhtes, mis anti enne selle direktiivi vastuvõtmist ja mis ei olnud selle jõustumise ajal veel kehtivust kaotanud. Seetõttu oleks vastustaja pidanud Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi eespool nimetatud sätte alusel võimaldama alates 21. detsembrist 2020 isikutele, kellele õigused olid eraldatud lühemaks ajaks kui 20 aastat, nende kehtivusaega kuni 20 aastani pikendada. See kehtib ka kaebaja suhtes, kuna 15-aastane tähtaeg, milleks ta sai vaidlusalused

raadiosagedused, lõppes 21. septembril 2021, nii et tema õigus ei olnud Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi jõustumise või selle direktiivi ülevõtmise tähtaja lõppemise ajal veel lõppenud. Kaebaja palub Upravno sodišče'l tühistada vaidlustatud otsus ja saata asi tagasi vastustajaks olevale asutusele uue otsuse tegemiseks.

- 5 Vastustaja väidab oma vastuses, et Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi artikli 49 lõige 2 on tingimuslikult kohaldatav norm ja jätab liikmesriikidele kaalutusõiguse, kuna ei nõua neilt automaatselt pikendamist. Lisaks väidab vastustaja, et individuaalsete [kasutusõiguste] kehtivusaja pikendamine üksikute traadita elektroonilise lairibaside teenuste puhul on ette nähtud selleks, et tagada 20-aastaka õigusliku regulatsiooni prognoositavus üksnes nende raadiosageduste puhul, mis on eraldatud pärast Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi jõustumist, ning et nimetatud sätet ei saa kohaldada tagasiulatuvalt. Vastustaja märgib, et pikenduse andmise tingimused oleksid pidanud olema teada juba raadiosageduste kasutamise õiguse andmise ajal, seega 9. juunil 2006, kui avalik pakkumismenetlus kõnealustele sagedustele avaldati Sloveenia Vabariigi ametlikus väljaandes. Kuna eespool nimetatud avalikus pakkumismenetluses ja seejärel raadiosageduste eraldamise otsuses ei olnud ette nähtud võimalust pikendada, ei saa kõnealust raadiosageduste eraldamise otsust, arvestades Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi artikli 49 sõnastust, pikendada.

Eelotsusetaotluse põhjenduste lühikokkuvõte

- 6 Käesolevas asjas on küsimus selles, kas raadiosageduste eraldamise otsuse pikendamisega on vaja tagada Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi täieulatuslik toime või kohaldatakse selles direktiivis sätestatud raadiosageduste kasutamise individuaalsete õiguste kestust käsitlevaid eeskirju ainult nende õiguste suhtes, mis on eraldatud pärast selle direktiivi jõustumist. Kui see ei ole nii, siis tekib küsimus, kas loadirektiivi täieulatusliku toime tagamiseks tuleks kaaluda, kas kõnealust raadiosageduste eraldamise otsust tuleks pikendada.
- 7 Otsustavad asjaolud, mis on antud juhul *in iure* olulised, on järgmised:
1. Vastustaja võttis 21. septembril 2006 vastu raadiosageduste eraldamise otsuse 15 aastaks, st kuni 21. septembrini 2021;
 2. Õiguse andmise kuupäeval, st 21. septembril 2006, kehtis Euroopa Liidus loadirektiiv, mis nägi ette, et kasutusõiguse kestus, kui see on antud kindlaks ajavahemikuks, peab olema vastavuses kõnealuse teenusega; Sloveenia Vabariigis kehtis aga ZEKom, mis lubas pikendada mis tahes raadiosageduste eraldamise otsust üle 15 aasta, kui kõik tingimused, mis olid kõnealuse otsuse kehtivusaja lõppemise ajal ette nähtud kõnealuste raadiosageduste kasutamiseks, olid täidetud;
 3. 21. septembril 2021, kui raadiosageduste eraldamise otsuse kehtivuslõppes, kehtis Euroopa Liidus Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiiv, mis ei

nõua sõnaselgelt, et liikmesriigid reguleeriksid, kuidas nad peavad reguleerima selliste raadiosageduste kasutamise individuaalsete õiguste pikendamise korda, mis ei olnud antud selle direktiivi kehtivusajal, vaid enne seda, kuid mis kehtisid veel selle direktiivi jõustumise ajal;

4. Alates 21. septembrist 2021. aastal tuli Sloveenia Vabariigis kohaldada ZEKom-1, mis lõppkasutajatele üldkasutatavate sideteenuste tagamiseks antud raadiosageduste kasutamise individuaalsete õiguste puhul välistas selgesõnaliselt võimaluse pikendada tähtaega üle 15 aasta;

5. Raadiosageduste eraldamise otsuse kehtivuse lõppemise ajal (21. september 2021) ei olnud Sloveenia Vabariik veel Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi oma õigussüsteemi üle võtnud, mida ta pidi tegema 20. detsembriks 2020.

- 8 Seega sõltub otsus käesolevas asjas täielikult sellest, kas Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi artikli 49 lõiked 1 ja 2 on vahetult kohaldatavad, nii et kasutusõigust tuleb reeglina pärast 15-aastase tähtaja möödumist pikendada veel viie aasta võrra, ning sellest, kas nimetatud reegel kehtib (ka) nende raadiosageduste kasutamise individuaalsete õiguste suhtes, mis tekkisid enne Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi jõustumist ja mis ei olnud viimase jõustumise ajal veel aegunud, või kas loadirektiivi artikkel 5 on vahetult kohaldatav nende õiguste suhtes, mis veel kehtivad ja mille puhul tuleb raadiosageduste eraldamise otsuse kehtivuse lõppemise ajal hinnata selle kestuse piisavust või investeeringute amortisatsiooni asjakohast tähtaega, kuna selle sättega on vastuolus riigisisene õigusnorm, mille kohaselt on välistatud pikendamine üle 15 aasta, ilma et oleks arvesse võetud kestuse või investeeringute amortisatsiooni piisavust?
- 9 On vaieldamatu, et Sloveenia Vabariik ei ole Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi oma õigussüsteemi õigeaegselt üle võtnud. Seetõttu kahtleb Upravno sodišče (halduskohus), kas Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi artikli 49 lõike 2 esimese, teise, kolmanda ja neljanda lõigu sätted on tingimusteta ja täpsed. Käesoleva kohtuasja lahendamisel on otsustav, kuidas tuleb tõlgendada mõistet „õiguste omanike õiguskindlus“. Kaebaja tõlgendab seda nii, et õigus tuleb anda 15 aastaks ja et 20-aastane prognoositavus on siiski tagatud sellega, et tunnistatakse vajadust pikendada seda õigust veel viieks aastaks vastavalt selle direktiivi artikli 49 lõike 1 nõuetele, välja arvatud juhul, kui on kindlaks tehtud, et selline pikendamine ei ole kooskõlas nimetatud direktiivi artikli 49 lõike 2 kolmanda lõigu punktis a või b sätestatud üldiste kriteeriumidega, või kui pädev asutus ei ole vastavalt nimetatud artikli 49 lõike 2 neljandale lõigule algatanud õiguste omaniku vastu jõustamismenetlust kasutusõigusega seotud tingimuste täitmata jätmise eest.
- 10 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates ei ole selge, kas liikmesriigid võivad vabalt otsustada, millistel tingimustel nad tagavad kasutusõiguse 20-aastase prognoositavuse, st millistel tingimustel nad, kui nad otsustavad, et selle õiguse

kehtivusaeg on 15 aastat, tagavad selle õiguse pikendamise veel 5 aastaks. Lisaks sellele seab Euroopa Kohus kahtluse alla ka selle, kas Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiiv on piisavalt täpne, et ta saaks oma otsuse selle alusel teha.

- 11 Seega on küsimus selles, kas see direktiiv lubab liikmesriikidel otsustada, milliseid tingimusi nad õiguse pikendamisel arvesse võtavad. Sellele suunale viitab eelkõige Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi artikli 49 lõike 2 kolmas lõik, mis sätestab, et liikmesriigid teevad kõigile huvitatud isikutele juba enne õiguse loovutamist kättesaadavaks kasutusõiguste kehtivusaja pikendamise üldised kriteeriumid ning täpsustavad seejärel nõuded, millele need üldised kriteeriumid võivad viidata. Tõepoolest, kui selles direktiivis sätestatud tingimused oleksid vahetult kohaldatavad, ei oleks vaja sätestada erilist kriteeriumide kättesaadavaks tegemist, sest tuleb eeldada, et kui need kriteeriumid juba avaldatud õigusaktis sisalduvad, siis on need teada või peavad olema teada neile, kellele need on ette nähtud.
- 12 Teisest küljest seab liikmesriigi kohus kahtluse alla, kas direktiivis endas on juba sätestatud üldised tingimused, mis peavad olema täidetud laiendamisel (konkurentsi tagamine, raadiosageduste tõhus kasutamine, uuenduste ja investeeringute stimuleerimine, investeeritud kapital). Ennekõike aga tundub sellele kohtule ebaselge, kas riik võib oma kaalutusõiguse alusel otsustada, et pikendamine sõltub taristusse tehtud investeeringute ulatusest, või sätestab direktiiv juba ise, et see tingimus ja seega investeeritud kapitali amortiseerimine on pikendamise eelduseks, sest see seisukoht tuleneb nii artikli 49 lõikest 1 kui ka lõikest 2. Seega on see tingimus oluline; see kohus seab küsimuse alla ka erinevate kriteeriumide vahelise suhte, st milline kriteerium peaks olema teiste suhtes ülimuslik või kas liikmesriigid võivad direktiivi ülevõtmisel (ainult) selle aspekti vabalt määratleda.
- 13 Juhul, kui Euroopa Kohus vastab jaatavalt küsimusele, kas Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi artikli 49 lõigetel 1 ja 2 on vertikaalsetes õigussuhetes vahetu õigusmõju, küsib Upravno sodišče (halduskohus) ka seda, kas see direktiiv nõuab 20-aastast prognoositavust või 15-aastase õiguse pikendamist veel 5 aasta võrra (teatud tingimustel) ka nende raadiosageduste kasutamise individuaalsete õiguste puhul, mis anti enne selle direktiivi jõustumist. Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi artikkel 124 ei näe ette üleminekureegleid nende õiguste kohta, kuid samas ei saa liikmesriigi kohus ka direktiivi põhjendustest järeldada selle direktiivi eesmärki seoses nende suhetega. Seda, et seda direktiivi ei kohaldata tagasiulatuvalt, võib järeldada maksimaalselt selle direktiivi artikli 49 lõike 2 kolmandast lõigust, mille kohaselt peavad pikendamise kriteeriumid olema teada juba enne õiguste andmist, ja selle sätte neljandast lõigust, mille kohaselt algab pikendamise menetlus hiljemalt kaks aastat enne kehtivusaja lõppemist. Õiguste puhul, mis aeguvad varem kui kaks aastat pärast Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi jõustumist, ei ole tegelikult võimalik tagada sellist ajavahemikku.

- 14 Lisaks sellele küsib liikmesriigi kohus, kas Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi artikli 50 lõike 1 sätet silmas pidades võib pikendamise üle otsustamist mõjutada asjaolu, et õiguse pikendamise võimalus oli selle õiguse lõppemise ajal kehtinud õiguse alusel sõnaselgelt välistatud.
- 15 Juhul, kui vastus küsimusele, kas Euroopa elektroonilise side seadustiku direktiivi kohaldatakse enne selle direktiivi jõustumist antud raadiosageduste kasutamise individuaalsete õiguste laiendamisele, on eitav vastus, siis tõstatab Upravno sodišče (halduskohus) küsimuse, kas tuleb tagada sama toime, mida nõuab nimetatud direktiiv, õiguse andmise ajal kehtinud eeskirja alusel, mis on sätestatud loadirektiivi artikli 5 lõikes 3, mille kohaselt peab õiguse kestus olema asjaomase teenuse jaoks sobiv, või võttes arvesse, et investeeringu amortiseerimiseks on vajalik asjakohane ajavahemik, kui see säte on tingimusteta ja selge ega nõua liidu või liikmesriikide institutsioonide õigusakti vastuvõtmist. Tegelikult on Upravno sodišče (halduskohus) teadlik Euroopa Kohtu praktikast, kes kohtuasjas C-205/20 otsustas, et direktiivi 2014/67 artikli 20 sätel, mille kohaselt ette nähtud rahalised karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad, on vahetu õigusmõju. Sobivus ja proportsionaalsus on võrreldavad mõisted selguse ja tingimuslikkuse puudumise seisukohast. Juhul, kui eespool nimetatud loadirektiivi või loadirektiivi muutmise direktiivi sätteid kohaldataks, tõstatab eelotsusetaotluse esitanud kohus küsimuse, milliseid kriteeriume tuleks kohaldada raadiosageduste kasutamise individuaalse õiguse pikendamiseks.

TÖÖDOKUMENT